

Eindtermendocument 6b

Vak: CKV-profiel

Leerweg: Havo/Vwo

Examenbureau

Directie Onderwijs, Seroe Blanco 14
Telefoon 5838684

Projectbureau SHA

Directie Onderwijs, Wayaca 33-A
Telefoon 5838225

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	p. 3
2.	Visie en domeinen	p. 5
	2.1. Visie op het vak	p. 5
	2.2. Overzicht van de domeinen	p. 8
3.	Vaardigheden	p. 9
4.	Overzicht van alle eindtermendocumenten havo/vwo	p. 11
5.	De eindtermen havo/vwo CKV-profiel	p. 12

1. Inleiding

In het kader van de vernieuwing van het avo zijn voor alle vakken op de Arubaanse mavo, havo en vwo eindtermendocumenten gemaakt.

Voor de vakken waarvan Nederlandse examens worden afgenomen, zijn de eindtermen integraal overgenomen uit de examenprogramma's uit Nederland, zoals vastgesteld in maart 2007. Bij de andere vakken zijn de Nederlandse examenprogramma's als uitgangspunt gebruikt.

mavo	havo	vwo
1. Engels	1. Engels	1. Engels
2. Nederlands	2. Nederlands	2. Nederlands
3. Papiamentó	3. Papiamentó	3. Papiamentó
4. Spaans	4. Spaans	4. Spaans
5. Lichamelijke Opvoeding	5. Lichamelijke Opvoeding	5. Lichamelijke Opvoeding
6. CKV	6. CKV	6. CKV
6a. CKV-profiel	6a. CKV-profiel	6a. CKV- profiel
7. Wiskunde	7. Wiskunde	7. Wiskunde
	7a. Wiskunde A	7a. Wiskunde A
	7b. Wiskunde B	7b. Wiskunde B
		7c. Wiskunde C
	7d. Wiskunde D	7d. Wiskunde D
8. Biologie	8. Biologie	8. Biologie
9. NaSk 1	9. Natuurkunde	9. Natuurkunde
10. NaSk 2	10. Scheikunde	10. Scheikunde
11. Geschiedenis	11. Geschiedenis	11. Geschiedenis
12. Aardrijkskunde	12. Aardrijkskunde	12. Aardrijkskunde
13. Economie/M&O	13. Economie	13. Economie
	14. M&O	14. M&O
	15. I&S/Maatschappijleer	15. I&S/Maatschappijleer

	De vakken waarbij de examens uit Nederland worden afgenomen
--	---

Ter verduidelijking worden in de Arubaanse eindtermendocumenten ook leerinhouden per eindterm vermeld. Deze leerinhouden zijn afgeleid uit de syllabi van de betreffende vakken uit Nederland en uit andere literatuur (zie de genoemde bronnen aan het einde van deze inleiding). In de leerinhouden is er ruimte om de stof te Arubaniseren.

Waar het vak aangeboden wordt:

	Mens en Maatschappij- wetenschappen	Natuur- wetenschappen	Humaniora
Gemeenschappelijk deel	-	-	-
Profieldeel verplicht	-	-	-
Profieldeel keuze	-	-	CKV- profiel
Keuzedeel	-	-	-

In dit eindtermendocument wordt in hoofdstuk 2 een uiteenzetting gegeven van de visie die gehanteerd wordt ten aanzien van het vak CKV- profiel. Vervolgens treft u een overzicht aan van de domeinen en subdomeinen die in het vak CKV- profiel aan bod komen.

In hoofdstuk 3 treft u een overzicht aan van de algemene vakoverstijgende vaardigheden die in het avo van belang zijn. De vaardigheden die van toepassing zijn op het vak CKV- profiel zijn vetgedrukt.

Hoofdstuk 4 geeft een overzicht van alle eindtermendocumenten die voor deze leerweg gemaakt zijn. Op elke school is er in ieder geval 1 map waarin al deze documenten bijeen gebracht zijn.

In hoofdstuk 5 treft u alle eindtermen aan die de leerling aan het einde van het havo moet beheersen. Er is afstemming tussen de eindtermen mavo, havo en vwo om een doorlopende leerlijn te garanderen.

Tot slot is een woord van dank verschuldigd aan alle personen die hun medewerking verleend hebben aan de totstandkoming van dit eindtermendocument.

Gebruikte bronnen:

- Na Caminda Pa Restructuracion Di Nos Enseñansa Secundario General. SHA, Aruba 1998
- Nota Ciclo Avansa, *Beleidsvoorstellen voor de bovenbouw van het algemeen voortgezet onderwijs*. Directie Onderwijs Projectbureau SHA, Aruba, februari 2005
- Examenprogramma Nederland Culturele en kunstzinnige vorming 2 en 3 havo
- Concept Eindtermendocumenten van aanverwante vakken
- Vakleerplannen en methoden Ciclo Basico (2000 – 2006)

2. Visie en domeinen

Voor de plaatsbepaling in het curriculum van havo/vwo, ligt er een voorstel om in plaats van CKV-profiel te spreken over CKV+. Dit voorkomt verwarring in de lessentabel en lesroosters voor zowel docenten, leerlingen als ouders.

2.1. Visie op het vak

Algemeen

De eindtermen vloeien voort uit de hoofddoelstellingen van het totale algemeen voortgezet onderwijs:

- het bieden van een brede persoonlijke en maatschappelijke vorming aan elke leerling;
- het centraal stellen van een actieve, zo zelfstandig mogelijk lerende leerling;
- het recht doen aan en benutten van de verschillen tussen leerlingen;
- garantie bieden voor een aansluiting op het vervolgonderwijs.

Specifiek

Het vak CKV- profiel bouwt voort op de kennis, houding en vaardigheden die aangeleerd zijn bij het vak CKV. Bij CKV- profiel staat net als bij het vak CKV de beleving en waardering van kunst en cultuur centraal. Hierbij gaat het niet alleen om de Arubaanse kunst en cultuur, maar ook om kunst en cultuur uit andere landen.

CKV is verplicht voor alle leerlingen in de basiscyclus en in het gemeenschappelijk deel. Leerlingen die zich verder willen bekwamen in het vak CKV kunnen in het profieldeel, kiezen voor het vak CKV- profiel.

In het schema op pagina 6 wordt duidelijk hoe het vak CKV/CKV- profiel over de leerjaren opgebouwd is. Telkens terugkerende domeinen¹ zijn:

1. Kunstbeschouwing
2. Productie
3. Reflectie
4. Oriëntatie op leren en werken

CKV- profiel verdiept zich in interdisciplinaire kunstbeschouwing (cognitieve vaardigheden), waarbij de algemene cultuurgeschiedenis van de kunst van de 11^e eeuw tot en met de kunst in de huidige tijd, aangeboden wordt vanuit vijf verschillende invalshoeken, te weten:

- Kunst en religie, levensbeschouwing
- Kunstenaar en opdrachtgever; politieke en economische macht
- Kunst en vermaak
- Kunst, wetenschap en techniek
- Kunst intercultureel.

---

¹ In cyclo basico wordt een andere terminologie gehanteerd, te weten, vormgeving, kunst en cultuur, evaluatie en reflectie. Oriëntatie op leren en werken komt niet voor in de Cyclo Basico

Naast het kunnen hanteren van de belangrijkste termen en begrippen uit alle vier de kunstdisciplines, leert de leerling ook informatie over kunst en cultuur te herkennen, benoemen en toepassen om verbanden aan te kunnen geven. Bronnenmateriaal op een adequate wijze hanteren speelt een belangrijke rol bij het reflecteren.

Verder vindt er in CKV- profiel een verdere vaktheoretische verdieping plaats bij de discipline die door de leerling gekozen wordt. In deze discipline bekwaamt de leerling zich op het gebied van:

1. Vaktheorie; het weten en waarnemen, interpreteren en analyseren.
2. Praktijk; het individueel en in samenwerking met anderen kunnen analyseren, onderzoeken, functioneel toepassen en ontwerpen.
3. Oriëntatie op studie en beroep.

In het gebruik van aanschouwelijk materiaal zal zoveel mogelijk, gebruik gemaakt worden van voorbeelden van Arubaanse en Caribische kunstuitingen.

Relatie met andere vakken

De relatie met andere vakken wordt duidelijk daar er bij CKV- profiel onderwerpen worden aangereikt die via de praktische opdrachten gekoppeld kunnen worden.

Voorbeelden zijn:

Chaotische patronen die geordend zijn in wiskunde en/of beeldende kunst.

Een kunstwerk die een wiskundig patroon verbeeldt.

Het verband tussen kunst en wetenschap.

Relatie tussen kunst en literatuur.

Kunst en maatschappij.

Kunst en geschiedenis (historische tijdlijnen).

Visie op de rol van ICT in het vak

ICT speelt een belangrijke rol bij CKV- profiel. Daar de leerlingen met behulp van diverse computerprogramma's en het gebruik van internet in zijn portfolio verslag kan doen van alle opdrachten en activiteiten die voortvloeien uit de domeinen. Verder zal er bij het aanschouwelijk maken van kunstuitingen veelal een beroep gedaan worden op het verkrijgen van bronnen via het internet.

	Leerjaar	Kunstbeschouwing	Productie	Reflectie	Oriëntatie op leren en werken
Basiscyclus CKV	1 + 2	Basisbegrippen van de kunsttheorie worden interdisciplinair aangeboden.	Ontwikkelen van vaardigheden in het gebruik van verschillende technieken (interdisciplinair)	Kunst leren begrijpen en waarderen	Gericht op algemene brede vorming
			Aan de hand van een kijkwijzer een verslag maken. Kunstzinnig werk op een toegankelijke wijze aan anderen presenteren en over het ontwerpproces kunnen communiceren.		
Gemeenschappelijk deel havo CKV	3 + 4	De basisbegrippen worden gekoppeld aan de algemene kenmerken van de historische tijden, de kunstgeschiedenis en de perioden met hun stijlen. Het gaat om ‘receptieve’ kunstzinnige vorming (interdisciplinaire kunsttheorie)	Verdieping van vaardigheden in het gebruik van verschillende technieken (interdisciplinair beperkt zich hier tot keuze in 2 disciplines)	Leerlingen leren van kunst te genieten en deze te waarderen Ze leren na te denken en te praten over de rol van kunst voor henzelf en de maatschappij.	Gericht op loopbaanoriëntatie
Gemeenschappelijk deel vwo CKV	3, 4 + 5		Maken van een individueel bijgehouden portfolio		
Profieldeel havo CKV- profiel	4 + 5	Algemeen theoretische deel A t/m C gaat dieper in op algemene interdisciplinaire kunsttheorie (cultuurgeschiedenis) Praktisch en Vaktheoretisch deel D t/m G Vakeigen (per discipline) kunsttheorie	Kunst zelf kunnen maken.	Wat de leerling leert bij kunstbeschouwing moet hij bewust zelf verwerken in zijn eigen kunstuitingen. Vaardigheden ontwikkelen om te reflecteren op hun eigen werk en andermans werk, het doen van onderzoek.	Gericht op toekomstige studie, werk en beroep
Profieldeel vwo CKV- profiel	4, 5 + 6		Zelfstandig beheer van het portfolio. Hogere eisen qua verslaglegging, inhoud en presentatie.		

2.2. Overzicht van de domeinen

Het eindtermendocument bestaat uit de volgende domeinen:

Domeinen			
A Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten: vaardigheden en benaderingswijzen			
B Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten: Invalshoeken voor reflectie	B1 Kunst en religie: levensbeschouwing		
	B2 Kunstenaar en opdrachtgever: politieke en economische macht		
	B3 Kunst en vermaak		
	B4 Kunst, wetenschap en techniek		
	B5 Kunst intercultureel		
C Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten: Onderwerpen			
D Beeldende Vorming	D1 Vaktheorie	Beeldenwerk van kunstenaars en vormgevers	
		Beeldend werk van kunstenaars en vormgevers in relatie tot het eigen beeldend werk van de leerling	
		Eigen beeldend werk	
	D2 Praktijk	Opdrachten	
		Middelen	
		Werkproces	
	D3 Oriëntatie op studie en beroep		
E Muziek	E1 Vaktheorie	Muziek beluisteren	
		Muziek en cultuur	
	E2 Praktijk	Zingen en spelen	
		Improviseren en componeren	
	E3 Oriëntatie op studie en beroep		
F Drama	F1 Vaktheorie	Drama en Maatschappij	
		Betekenis	
		Beschouwen	
	F2 Praktijk	Spelen	
		Vormgeven	
		Presenteren	
	F3 Oriëntatie op studie en beroep		
G Dans	G1 Vaktheorie	Dans en maatschappij	
		Historische ontwikkeling	
		Analyseren	
	G2 Praktijk	Dansen	
		Vormgeven	
		Presenteren	
	G3 Oriëntatie op studie en beroep		

De domeinen A t/m C zijn verplicht onderdeel van CKV-profiel. Bij de domeinen D, E, F en G dient er een keuze gemaakt te worden in één of meer disciplines waar de leerling zich in wil verdiepen. Domeinen A en B zijn omschrijvingen van de algemene vaardigheden en van de vijf invalshoeken die in Domein C verder uitgewerkt zijn in concrete leerinhouden.

3. Vaardigheden

De vaardighedenmatrix bestaat uit een overzicht van algemene, vakoverstijgende vaardigheden die van belang worden geacht binnen het avo. De vaardigheden zijn ondergebracht in zes categorieën die bij het vak CKV-profiel worden behandeld en getoetst zijn vet gedrukt:

1 Werken aan vakoverstijgende thema's

De leerling leert, in het kader van een brede en evenwichtige oriëntatie op mens en samenleving, enig zicht te krijgen op relaties met de persoonlijke en maatschappelijke omgeving.

Daarbij wordt expliciet aandacht besteed aan:

- 1.1 het kennen van en omgaan met eigen en andermans normen en waarden**
- 1.2 het onderkennen van en omgaan met de verschillen tussen de seksen**
- 1.3 de relatie tussen de mens en de natuur en het concept van duurzame ontwikkeling
- 1.4 het functioneren als democratisch burger in een multiculturele samenleving, ook in internationaal verband
- 1.5 het op een voor henzelf en anderen veilige manier functioneren in de beroepspraktijk en in eigen omgeving**
- 1.6 de maatschappelijke betekenis van technologische ontwikkeling, waaronder met name moderne informatie- en communicatietechnologie**
- 1.7 de maatschappelijke betekenis van betaalde en onbetaalde arbeid
- 1.8 de verworvenheden en mogelijkheden van kunst en cultuur, waaronder ook de media.**

2 Leren uitvoeren

De leerling leert in zoveel mogelijk herkenbare situaties, mede met gebruikmaking van ICT, een aantal schoolse vaardigheden verder te ontwikkelen. Het gaat daarbij om:

- 2.1 Nederlandse en Engelse teksten lezen en beluisteren
- 2.2 schriftelijke en mondelinge teksten produceren in correct Nederlands
- 2.3 informatie in verschillende gegevensbestanden opzoeken, selecteren, verzamelen en ordenen**
- 2.4 de rekenvaardigheden hoofdrekenen, rekenregels gebruiken, meten en schatten toepassen**
- 2.5 voldoen aan eisen van milieu, hygiëne, gezondheid en ergonomie
- 2.6 doelmatig en veilig omgaan met materialen, gereedschappen en apparatuur**
- 2.7 computervaardigheden**

3 Leren leren

De leerling leert, mede met gebruikmaking van ICT, zoveel mogelijk eigen kennis en vaardigheden op te bouwen. Daartoe leert hij onder andere een aantal strategieën die het leer- en werkproces kunnen verbeteren. Het gaat daarbij om:

- 3.1 informatie beoordelen op betrouwbaarheid, representativiteit en bruikbaarheid, informatie verwerken en benutten**
- 3.2 strategieën gebruiken voor het aanleren van nieuwe kennis en vaardigheden zoals memoriseren, aantekeningen maken, schematiseren, verbanden leggen met aanwezige kennis**
- 3.3 strategieën gebruiken voor het begrijpen van mondelinge en schriftelijke informatie**

- 3.4 op een doordachte wijze keuzeproblemen oplossen**
- 3.5 eenvoudig bedrijfsmatig, natuurwetenschappelijk of maatschappelijk vraagstuk planmatig onderzoeken
- 3.6 persoonlijke ervaringen en opdrachten van anderen verwerken in woord, klank, beeld en beweging**
- 3.7 op basis van argumenten tot een eigen standpunt komen.**

4 Leren communiceren

De leerling leert, mede via een proces van interactief leren, een aantal sociale en communicatieve vaardigheden verder te ontwikkelen. Het gaat daarbij om:

- 4.1 elementaire sociale conventies in acht nemen**
- 4.2 overleggen en samenwerken in teamverband**
- 4.3 passende gesprekstechnieken hanteren
- 4.4 verschillen in meningen en opvattingen benoemen en hanteren**
- 4.5 culturele en seksegebonden verschillen tussen mensen benoemen en hanteren**
- 4.6 omgaan met formele en informele afspraken, regels en procedures**
- 4.7 zichzelf en eigen werk presenteren.**

5 Leren reflecteren op het leer- en werkproces

De leerling leert, door te reflecteren op het eigen cognitief en emotioneel functioneren, zicht te krijgen op en sturing te geven aan het eigen leer- en werkproces. Het gaat daarbij om:

- 5.1 een leer- en/of werkplanning maken
- 5.2 het leer- en/of werkproces bewaken
- 5.3 een eenvoudige product- en procesevaluatie maken en hieruit conclusies trekken.**

6 Leren reflecteren op de toekomst

De leerling leert, door te reflecteren op het eigen cognitief en emotioneel functioneren, zicht te krijgen op de eigen toekomstmogelijkheden en interesses. Daarbij wordt expliciet aandacht besteed aan:

- 6.1 het inventariseren van de eigen mogelijkheden en interesses
- 6.2 het onderzoeken van de mogelijkheden voor verdere studie**
- 6.3 het zicht krijgen op beroepen, de beroepspraktijk en actuele ontwikkelingen daarbinnen
- 6.4 de rol en het belang van op school geleerde kennis, inzicht en vaardigheden voor het maatschappelijk leven, dagelijks leven, vrije tijd, vrijwilligerswerk**
- 6.5 de kenmerken van de arbeidsmarkt op dit moment en in de nabije toekomst**
- 6.6 de organisatie van branches en bedrijven
- 6.7 het beoordelen van de eigen mogelijkheden en interesses in het licht van vervolgstudie, beroepen en maatschappelijk functioneren**
- 6.8 het kunnen maken van een verantwoorde keuze voor een vervolgopleiding.

4. Overzicht van alle eindtermendocumenten havo/vwo

havo/vwo
1. Engels
2. Nederlands
3. Papiamentu
4. Spaans
5. Lichamelijke Opvoeding
6a. CKV
6b. CKV- profiel
7. Wiskunde
7a. Wiskunde A
7b. Wiskunde B
7c. Wiskunde C (VWO)
7d. Wiskunde D
8. Biologie
9. Natuurkunde
10. Scheikunde
11. Geschiedenis
12. Aardrijkskunde
13. Economie
14. M&O
15. I&S / Maatschappijleer

5. De eindtermen havo/vwo CKV-profiel

De eindtermen treft u hierna aan. De eindtermen zijn per domein en subdomein uitgewerkt. Per eindterm zijn er leerinhouden geformuleerd.

De eindtermen en leerinhouden die alleen gelden voor VWO zijn voorzien van een Sterretje en cursief.*

Vak:	CKV-profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	A Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten: Vaardigheden en benaderingswijzen	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
A Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten: Vaardigheden en benaderingswijzen	1 De leerling kan de belangrijkste termen en begrippen hanteren uit de kunstdisciplines beeldende vorming, dans, drama en muziek die voorwaardelijk zijn voor adequate receptie en reflectie, alsmede die welke noodzakelijk zijn voor een goed begrip van verbanden tussen kunst en cultuur.	Zie domein c
	2 De leerling kan informatie over kunst en cultuur herkennen, benoemen en toepassen om verbanden aan te geven.	Zie domein c
	3 De leerling kan bij het reflecteren bronnenmateriaal op adequate wijze hanteren.	Zie domein c

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	B Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten: Invalshoeken voor reflectie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
B1 Kunst en religie, levensbeschouwing	4 De leerling kan beschrijven met welke visies, doelen en middelen de kunsten religieuze en/of levensbeschouwelijke uitgangspunten vertolken.	Zie domein C
	5 De leerling kan de in de verschillende kunstdisciplines meest voorkomende civiele, mythologische en religieuze onderwerpen en genres herkennen en deze in verband brengen met bovengenoemde visies en doelen.	Onder ‘civiele ontwerpen en genres’ worden de onderwerpen en genres verstaan die ontleend zijn aan het leven van alledag, burgerlijke moraal, historisch bronnen. Dit ter onderscheiding van mythologische of religieuze bronnen. Zie domein C
B2 Kunstenaar en opdrachtgever; politieke en economische macht	6 De leerling kan de positie van de kunstenaar beschrijven in relatie tot vraag en aanbod in het kunstbedrijf en in de historische context.	Zie domein C
	7 De leerling kan de functies en doelstellingen van kunst in dienst van politieke ideeën in relatie tot de historisch context beschrijven en de meeste kenmerkende middelen aangeven.	Zie domein C
	8 De leerling kan aangeven welke inhoud (boodschap, propaganda, verzet) hierbij uitgedrukt wordt.	Zie domein C

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	B Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten: Invals hoeken voor reflectie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
B3 Kunst en vermaak	9 De leerling kan aangeven hoe vorm en inhoud bepaald worden door de vermaaksfuncties van kunst in relatie tot het daarbij betrokken publiek en de historische context.	Vermaaksfuncties: sociaal-emotioneel, esthetisch, inspirerend Zie domein C
B4 Kunst, wetenschap en techniek	10 De leerling kan met voorbeelden aangeven hoe kunst en wetenschap/techniek op elkaar inwerken.	Zie domein C
B5 Kunst intercultureel	11 De leerling kan de invloed herkennen en beschrijven die andere culturen hebben op de mondiale kunst en deze plaatsen in de cultuurhistorische context.	Zie domein C
	12 De leerling kan voorbeelden beschrijven van wederzijdse culturele beïnvloeding.	Zie domein C

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	C Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten: Onderwerpen	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
C1 Cultuur van de kerk in de 11^e tot en met de 14^e eeuw	13 De leerling kan de eindtermen 1 tot en met 12 toepassen op de volgende onderwerpen: <ul style="list-style-type: none"> - Kathedraalbouw - Kerken met bijbehorende beeldende kunstproducten - Religieus drama in en buiten de kerk - Kerkmuziek: ontwikkeling in relatie tot het Gregoriaans; meerstemmige mis, motet - Verzamelingen: kerkschatten 	Kunst en religie, levensbeschouwing:
		<ul style="list-style-type: none"> - Bijbelse verhalen - Bijbelse taferelen
		Kunstenaar en opdrachtgever: politieke en economische macht:
		<ul style="list-style-type: none"> - Opdrachtgever: kerk - Verzamelingen: kerkschatten, onder andere relikwieën, handgeschreven boeken, kalligrafie, (muzieknotatie) - Romaans en Gotische Kathedralen - Constantinopel (Istanbul) - Ontstaan en ontwikkeling van muziek- en dansnotatie
		Kunst en vermaak:
		<ul style="list-style-type: none"> - Liturgisch drama, met in begrip van kluchtige elementen

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	C Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten: Onderwerpen	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg C1 Cultuur van de kerk in de 11^e tot en met de 14^e eeuw	Vervolg 13 De leerling kan de eindtermen 1 tot en met 12 toepassen op de volgende onderwerpen: <ul style="list-style-type: none"> - Kathedraalbouw - Kerken met bijbehorende beeldende kunstproducten - Religieus drama in en buiten de kerk - Kerkmuziek: ontwikkeling in relatie tot het Gregoriaans; meerstemmige mis, motet - Verzamelingen: kerkschatten 	Kunst, wetenschap en techniek: <ul style="list-style-type: none"> - Samenhang kennis, geschiedenis, moraal en geloof (encyclopedisch geheel) - Ontstaan meerstemmigheid - Technische ontwikkeling: skeletbouw
		Kunst intercultureel: <ul style="list-style-type: none"> - Moorse invloed op bouwwerken - Slag bij Lepanto

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	C Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten: Onderwerpen	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
C2 De 15^e, 16^e en 17^e eeuw	<p>14 De leerling kan de eindtermen 1 tot en met 12 toepassen op de volgende onderwerpen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ontdekkingsreizen - Paleizen, villa's, tuinen (Versailles) - Commedia dell'arte, komedie/tragedie, hofmuziek, opera, comedie-ballet, hofdans, hofballet, hof van Matua, Montverdi - Invloed Westers-Europese cultuur op Latijns Amerika, architectuur Curaçao - Renaissance - Barok 	<p>Kunst en religie, levensbeschouwing:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visies op geschiedenis: christelijke heilsgeschiedenis, mythologische en historische visies op geschiedenis via scheppingsverhalen uit de oudheid en via klassieke historieschrijvers. Pogingen om – allegorisch – deze twee werelden te verbinden - Items: <ul style="list-style-type: none"> - Plantagecultuur: Zuid-Amerika - Humanisme: Portretten en individualisering - Rembrandt - Aandachtspunten: Alexander de Grote <p>Kunst en vermaak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thema's zoals liefdes der goden hebben ook een vermaaksfunctie - Theaterspektakel, opera - Hofdans, hofballet en danssuite (gestileerde dansen en muziek)

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	C Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten: Onderwerpen	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg C2 De 15^e, 16^e en 17^e eeuw	Vervolg 14 De leerling kan de eindtermen 1 tot en met 12 toepassen op de volgende onderwerpen: <ul style="list-style-type: none"> - Ontdekkingsreizen - Paleizen, villa's, tuinen (Versailles) - Commedia dell'arte, komedie/tragedie, hofmuziek, opera, comedie-ballet, hofdans, hofballet, hof van Matua, Montverdi - Invloed Westers-Europese cultuur op Latijns Amerika, architectuur Curaçao - Renaissance - Barok 	Kunst, wetenschap en techniek: <ul style="list-style-type: none"> - Perspectief, anatomie, cartografie - Onderzoek van werkelijkheid - Samenhangend, steeds 'mechanischer' wereld (machinerieën) - Homo-universales - Aandachtspunten: Leonardo da Vinci, Michelangelo/Dürer
		Kunst intercultureel: <ul style="list-style-type: none"> - Ontdekkingsreizen; kolonialisme; Columbus

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	C Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten: Onderwerpen	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
C3 Cultuur van romantiek en realisme in de 19^e eeuw	<p>15 De leerling kan de eindtermen 1 tot en met 12 toepassen op de volgende onderwerpen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liederencyclus; opera; Wagner; - Melodrama; - Realistisch toneel; Stanis Lovsky; - Fotografie en het streven naar realiteit; - Klassiek ballet; - Wereldtentoonstellingen; - Openbare concertzalen; - Invloed Westers-Europese cultuur op Noord-Amerika; - Verzamelingen: op verschillende gebieden; - Staatscollecties, privé-collecties; - Impressionisme. 	<p>Kunstenaar en opdrachtgever; politieke en economische macht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opleiding: toneel-, dans-, kunstacademies en conservatoria; kunstenaars gaan ook zelf op zoek naar leermeesters (historische voorbeelden of ‘de natuur zelf’) - Organisatie samenleving: nationaal bewustzijn; naties, staat – burgers streven naar vrije wereldhandel; concurrentie

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	C Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten: Onderwerpen	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg C3 Cultuur van romantiek en realisme in de 19^e eeuw	Vervolg 15 De leerling kan de eindtermen 1 tot en met 12 toepassen op de volgende onderwerpen: <ul style="list-style-type: none"> - Liederencyclus; opera; Wagner; - Melodrama; - Realistisch toneel; Stanis Lovsky; - Fotografie en het streven naar realiteit; - Klassiek ballet; - Wereldtentoonstellingen; - Openbare concertzalen; - Invloed Westers-Europese cultuur op Noord-Amerika; - Verzamelingen: op verschillende gebieden; - Staatscollecties, privé-collecties; - Impressionisme. 	Kunst en vermaak: <ul style="list-style-type: none"> - Musea/tentoonstellingen ter lering en vermaak (catalogus) - Liederencyclus, wals, operette, ontstaan klassiek ballet, romantisch ballet, vaudevilletheater, clownesk theater; korte schetsen gericht op o.a. animal schetsen (klein theater) - Salons, openbare concertzalen, schouwburgen en operahuizen ook als plaatsen van sociaal gebeuren; wisselwerking tussen kunst en groter publiek - China: Peking opera (historie en mythes) - Japan: Kabuki (17^e eeuw); rituele achtergrond (het Westers theater heeft deze genres gebruikt in het moderne theater)

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	C Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten: Onderwerpen	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg C3 Cultuur van romantiek en realisme in de 19^e eeuw	Vervolg 15 De leerling kan de eindtermen 1 tot en met 12 toepassen op de volgende onderwerpen: <ul style="list-style-type: none"> - Liederencyclus; opera; Wagner; - Melodrama; - Realistisch toneel; Stanis Lovsky; - Fotografie en het streven naar realiteit; - Klassiek ballet; - Wereldtentoonstellingen; - Openbare concertzalen; - Invloed Westers-Europese cultuur op Noord-Amerika; - Verzamelingen: op verschillende gebieden; - Staatscollecties, privé-collecties; - Impressionisme. 	Kunst, wetenschap en techniek: <ul style="list-style-type: none"> - Opkomst muziekwetenschap en kunstgeschiedenis - Specialisatie wetenschappen, ook in zekere zin specialisatie in de kunsten; tegelijkertijd behoefte bij elkaar te komen in Gesamtkunstwerk; ballet: losmaken uit de opera - Samenwerking met ingenieurs: ijzer/glas constructies, gewelven, Gotische ramen (Laat-gothiek) - Toename reproductiemogelijkheden, boekdrukkunst, lithografie, etsen en gravures, prentkunst, posterkunst - Gaslicht en elektriciteit in het theater; meer realistisch spektakel - Fotografie - Verwetenschappelijking van het verzamelen - Pointillisme, Art Nouveau - Aandachtspunten: Crystal Palace, Eiffeltoren

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	C Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten: Onderwerpen	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg C3 Cultuur van romantiek en realisme in de 19^e eeuw	Vervolg 15 De leerling kan de eindtermen 1 tot en met 12 toepassen op de volgende onderwerpen: <ul style="list-style-type: none"> - Liederencyclus; opera; Wagner; - Melodrama; - Realistisch toneel; Stanis Lovsky; - Fotografie en het streven naar realiteit; - Klassiek ballet; - Wereldtentoonstellingen; - Openbare concertzalen; - Invloed Westers-Europese cultuur op Noord-Amerika; - Verzamelingen: op verschillende gebieden; - Staatscollecties, privé-collecties; - Impressionisme. 	Kunst intercultureel: <ul style="list-style-type: none"> - Effecten van kolonialisme en wereldtentoonstellingen - Kennis van de wereld vergroot door fotografie (etnografische foto's, reisfoto's) - Aandachtspunten: Debussy, Petipa, Van Gogh, Cezanne, Zuid-Amerikaanse kunstenaars

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	C Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten: Onderwerpen	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
C4 Cultuur van het moderne in de 1^e helft van de 20^e eeuw	<p>17. De leerling kan de eindtermen 1 tot en met 12 toepassen op de volgende onderwerpen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Architectuur – systeembouw, vorm en functionaliteit; - Expressionisme; - Russische avant-garde; - Schönberg in verband met expressionisme en seriële muziek; Strawinsky in verband met ‘Ballets Russes’ en antiromantische tendensen; - Naar abstractie in de beeldende kunst (Picasso, Matisse, Kadinsky, Kirchner, Mondriaan, Brancusi, Gabo, Dali); - Expressionistische dans; - Jazz; - Film/theater en verwerping van ‘realisme’ (Eisenstein, Brecht); - Verzamelingen: collectie museum Kröller-Müller, volkenkundige musea, volksmuziek (Bartok); - Culturele Revolutie Cuba. 	<p>Kunst en religie, levensbeschouwing:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visies op geschiedenis: breuk met het verleden - Utopieën van nieuwe tijd: kunst is baanbreker voor die nieuwe tijd; kunst wil maatschappij veranderen - Kunst heeft op zich geestelijke waarde (democratisering van de kunst als gedachte), zeker een vorm van abstractie, en universele betekenis (heeft geen verhalen, verwijzingen nodig) - Items: zijn ondergeschikt aan vormgeving en onderzoek

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	C Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten: Onderwerpen	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg C4 Cultuur van het moderne in de 1^e helft van de 20^e eeuw	Vervolg 17. De leerling kan de eindtermen 1 tot en met 12 toepassen op de volgende onderwerpen: <ul style="list-style-type: none"> - Architectuur – systeembouw, vorm en functionaliteit; - Expressionisme; - Russische avant-garde; - Schönberg in verband met expressionisme en seriële muziek; Strawinsky in verband met ‘Ballets Russes’ en antiromantische tendensen; - Naar abstractie in de beeldende kunst (Picasso, Matisse, Kadinsky, Kirchner, Mondriaan, Brancusi, Gabo, Dali); - Expressionistische dans; - Jazz; - Film/theater en verwerping van ‘realisme’ (Eisenstein, Brecht); - Verzamelingen: collectie museum Kröller-Müller, volkenkundige musea, volksmuziek (Bartok); - Culturele revolutie Cuba. 	Kunstenaar en opdrachtgever; politieke en economische macht: <ul style="list-style-type: none"> - Opleiding: andere dan traditionele academies zijn nodig met een onderzoekende, experimentele houding (Bauhaus); zelfstandige gezelschappen (dans, drama, muziek), als club of gegroepeerd rond een persoonlijkheid - Opdrachtgevers: betrokken, stimulerende individuen - Maatschappelijke organisatie: ‘breukvlak’: oude en nieuwe maatschappelijke vormen botsen: nationalisme versus internationalisme; socialisme - Ontstaan van eigen dans en muziek neokolonisme

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	C Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten: Onderwerpen	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg C4 Cultuur van het moderne in de 1^e helft van de 20^e eeuw	Vervolg 17. De leerling kan de eindtermen 1 tot en met 12 toepassen op de volgende onderwerpen: <ul style="list-style-type: none"> - Architectuur – systeembouw, vorm en functionaliteit; - Expressionisme; - Russische avant-garde; - Schönberg in verband met expressionisme en seriële muziek; Strawinsky in verband met ‘Ballets Russes’ en antiromantische tendensen; - Naar abstractie in de beeldende kunst (Picasso, Matisse, Kadinsky, Kirchner, Mondriaan, Brancusi, Gabo, Dali); - Expressionistische dans; - Jazz; - Film/theater en verwerping van ‘realisme’ (Eisenstein, Brecht); - Verzamelingen: collectie museum Kröller-Müller, volkenkundige musea, volksmuziek (Bartok); - Culturele Revolutie Cuba. 	<ul style="list-style-type: none"> - Verzamelingen: kunstgalerieën; naar eigen smaak (de staat verzamelt oude kunst) - Stromingen: fauvisme, dadaïsme, kubisme, surrealisme Kunst en vermaak: <ul style="list-style-type: none"> - Film als amusement, theatershows - Amusementsideeën van muziek (Satie e.a.) - Charlie Chaplin - Japan: Kabuki Kunst, wetenschap en techniek: <ul style="list-style-type: none"> - Kunst probeert de werkwijze van wetenschap te hanteren: grondslagenonderzoek; muzikale bronnen (partituren); kunst als ‘laboratorium’ (Bauhaus); onderzoek nieuwe materialen en hun eigenschappen; uitbreiding begrip klankkleur

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	C Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten: Onderwerpen	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg C4 Cultuur van het moderne in de 1^e helft van de 20^e eeuw	Vervolg 17. De leerling kan de eindtermen 1 tot en met 12 toepassen op de volgende onderwerpen: <ul style="list-style-type: none"> - Architectuur – systeembouw, vorm en functionaliteit; - Expressionisme; - Russische avant-garde; - Schönberg in verband met expressionisme en seriële muziek; Strawinsky in verband met ‘Ballets Russes’ en antiromantische tendensen; - Naar abstractie in de beeldende kunst (Picasso, Matisse, Kadinsky, Kirchner, Mondriaan, Brancusi, Gabo, Dali); - Expressionistische dans; - Jazz; - Film/theater en verwerping van ‘realisme’ (Eisenstein, Brecht); - Verzamelingen: collectie museum Kröller-Müller, volkenkundige musea, volksmuziek (Bartok); - Culturele Revolutie Cuba. 	Kunst intercultureel: <ul style="list-style-type: none"> - Onderzoek volksmuziek (Bartok) - Maskers en beelden uit Afrika en Oceanie - Jazz - Niet-Europese invloeden op Picasso, Matisse en Kirchner - Exotische aspecten van ‘Ballets Russes’ - Theater: oosterse invloeden - Kunst vanuit andere culturen - De Revolutie als inspiratie voor Cubaanse kunst

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	C Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten: Onderwerpen	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
C5 Massacultuur in de 2^e helft van de 20^e eeuw	<p>18. De leerling kan de eindtermen 1 tot en met 12 toepassen op de volgende onderwerpen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Popart, Abstract Expressionisme (Cobra) en massamedia; - Soaps, comedy, tv-drama, video clips; - Musical; - Kleding in massacultuur en subculturen; - Popmuziek, filmmuziek, elektronische muziek, ‘fusion’; - Multidisciplinaire kunst; - Postmodernistische kunst in relatie tot massacultuur; - Verzamelingen: Centre Pompidou, MOMA (vs), Gugenheim museum (vs), Arte Contemporaneo (Venezuela); - Ontstaan Carifesta; - Biënnales Cuba en San Paulo, Santo Domingo; - Havana (Carib Art). 	<p>Kunst en religie, levensbeschouwing:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visies op geschiedenis: fragmentarisch; opgeven van vooruitgangsidee; richtingsgevende ideologieën zijn er niet (postmodernisme, Jenks); consumeren, vermaakt worden - <i>Grote verscheidenheid in levensbeschouwingen waaronder relativisme, cynisme, ‘no illusion’ (punk), hedonisme*</i> - Veelheid van betekenissen door citaten en fragmenten; realiteiten; eigen fantasieën (eco) - Items: ‘verleidelijke’ massaproducten; rollen die mensen spelen, ‘sterren’; seks en geweld; (nep-) sentimentele beelden; geënceneerde beelden

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	C Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten: Onderwerpen	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg C5 Massacultuur in de 2^e helft van de 20^e eeuw	Vervolg 18. De leerling kan de eindtermen 1 tot en met 12 toepassen op de volgende onderwerpen: <ul style="list-style-type: none"> - Popart, Abstract Expressionisme (Cobra) en massamedia; - Soaps, comedy, tv-drama, video clips; - Musical; - Kleding in massacultuur en subculturen; - Popmuziek, filmmuziek, elektronische muziek, 'fusion'; - Multidisciplinaire kunst; - Postmodernistische kunst in relatie tot massacultuur; - Verzamelingen: Centre Pompidou, MOMA (vs), Gugenheim museum (vs), Arte Contemporaneo (Venezuela); - Ontstaan Carifesta; - Biënnales Cuba en San Paulo, Santo Domingo; - Havana (Carib Art). 	Kunstenaar en opdrachtgever; politieke en economische macht: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Opleiding: vrij individualistische, eclecticisch leerroute*</i> - <i>Opdrachtgevers:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Voor zogenaamde hoge cultuur subsidies en sponsors</i> - <i>Massacultuur marktmechanismen</i> - <i>Het spanningsveld tussen 'hoge' en 'lage' kunst *</i> - Sterrendom - Maatschappelijke organisatie: globalisering; sterke individualisering (pluralisme, subculturen) - Verzamelingen: behalve eigen smaak, inspelen op actualiteit; kunst als handel en investering - Carib Art, een reizende tentoonstelling van UNESCO

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	C Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten: Onderwerpen	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg C5 Massacultuur in de 2^e helft van de 20^e eeuw	Vervolg 18. De leerling kan de eindtermen 1 tot en met 12 toepassen op de volgende onderwerpen: <ul style="list-style-type: none"> - Popart, Abstract Expressionisme (Cobra) en massamedia; - Soaps, comedy, tv-drama, video clips; - Musical; - Kleding in massacultuur en subculturen; - Popmuziek, filmmuziek, elektronische muziek, 'fusion'; - Multidisciplinaire kunst; - Postmodernistische kunst in relatie tot massacultuur; - Verzamelingen: Centre Pompidou, MOMA (vs), Gugenheim museum (vs), Arte Contemporaneo (Venezuela); - Ontstaan Carifesta; - Biënnales Cuba en San Paulo, Santo Domingo; - Havana (Carib Art). 	Kunst en vermaak: <ul style="list-style-type: none"> - Hollywoodfilms, tv, reclame, stripverhalen, posters, megatentoonstellingen en manifestaties, regionale en lokale tentoonstellingen, High Flying Parks - Popmuziek (Bob Marley), soaps, novela, video clips, musicals - Films (Norman de Palm en Felix de Rooy) - Kleding (Arubaanse modeontwerper) Kunst, wetenschap en techniek: <ul style="list-style-type: none"> - Reproduceerbaarheid - Computertechnieken en elektronische kunst - Audiovisuele media - Simulaties - Virtual reality

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	C Algemene cultuurgeschiedenis van de kunsten: Onderwerpen	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg C5 Massacultuur in de 2^e helft van de 20^e eeuw	Vervolg 18. De leerling kan de eindtermen 1 tot en met 12 toepassen op de volgende onderwerpen: <ul style="list-style-type: none"> - Popart, Abstract Expressionisme (Cobra) en massamedia; - Soaps, comedy, tv-drama, video clips; - Musical; - Kleding in massacultuur en subculturen; - Popmuziek, filmmuziek, elektronische muziek, 'fusion'; - Multidisciplinaire kunst; - Postmodernistische kunst in relatie tot massacultuur; - Verzamelingen: Centre Pompidou, MOMA (vs), Gugenheim museum (vs), Arte Contemporaneo (Venezuela); - Ontstaan Carifesta; - Biënnales Cuba en San Paulo, Santo Domingo; - Havana (Carib Art). 	Kunst intercultureel: <ul style="list-style-type: none"> - (Stijl) citaten uit verschillende culturen, c.q. subculturen - Fusion, samensmelting - Wereldwijd opereren van kunstenaars - Maatstaven voor kunst: westers versus cultuurrelativisme - Kunstenaars uit de Caribische regio - Wereldmuziek

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	D1 Beeldende Vorming: Vaktheorie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
D1.1 Beeldend werk van kunstenaars en vormgevers	D1. De leerling kan aspecten van inhoud, vorm en functie zowel apart als in hun onderlinge samenhang beschrijven.	Uitingen van beeldende kunst en vormgeving uit heden en verleden analyseren, in thematische onderwerpen. Hiertoe behoren: Ambachtelijke en industriële vormgeving Architectuur Beeldhouwkunst Filmkunst Fotografie Grafische kunst Grafische vormgeving Mode Schilderkunst Tekenkunst Textielkunst Videokunst en hun mengvormen en/of randverschijnselen.
	D2. De leerling kan stijlen herkennen en in de tijd plaatsen. Hij kent relevante kenmerken van die stijlen en kan aangeven op welke wijze beeldconventies en symbolen zijn toegepast.	
	D3. De leerling kan het gebruik van materialen en het toepassen van technieken in verband brengen met de tijd waarin het beeldend werk ontstaan is.	
	D4. De leerling kan de functie en betekenis van beeldende kunst en vormgeving in de context van tijd en samenleving toelichten.	

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	D1 Beeldende Vorming: Vaktheorie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
	D5. De leerling kan hierbij bronnen (waaronder informatietechnologie) gebruiken.	Bronnen: producten van beeldende kunst of vormgeving of reproducties ervan. Geschreven bronnen Informatie via ander media (CD-ROM, CD-I)
<i>D1.2 Beeldend werk van kunstenaars en vormgevers in relatie tot het eigen beeldend werk van de leerling</i>	<i>D6. De leerling kan naar aanleiding van een opdracht, onderzoek doen naar verschillende oplossingen die beeldende kunstenaars en vormgevers in hun werk hebben uitgewerkt.*</i>	<i>Analyses van uitingen (als deel van een onderzoek) van beeldende kunst en vormgeving. Opdracht: Dit is een uitgangspunt waarbij structuur is aangegeven voor een vaktheoretisch onderzoek, een beeldende verwerking en/of werkproces.</i>
	<i>D7. De leerling kan van dit onderzoek verslag doen in woord en/of beeld.*</i>	<i>Inhoudelijke aspecten (keuze van voorstelling, gebruik van beeldconventies, symbolen) Aspecten van de vorm (keuze en uitwerking van beeldende aspecten, materialen en technieken) Aspecten van de specifieke functie</i>

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	D1 Beeldende Vorming: Vaktheorie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
D1.3 Eigen beeldend werk	D8. De leerling kan verbanden tussen inhoud en vorm en tussen functie en vorm van het eigen beeldend werk aangeven.	Vastleggen in beginfase van het werkproces hoe de opdracht uitgewerkt zal worden. (formuleren van criteria/uitgangspunten (inhoud, vorm en functie en onderling verband) van het te maken beeldend werk Vormgeving: - beeldende aspecten (punt, lijn, vlak, vorm, licht, kleur, ruimte, compositie, textuur, tijd/beweging, geluid) - materialen en technieken
	D9. De leerling kan het eigen beeldend werk en het werkproces evalueren en de gemaakte keuzes toelichten.	Presenteren van eigen beeldend werk Toelichten van gemaakte keuzes tijdens het werkproces

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	D2 Beeldende Vorming: Praktijk	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
D2.1 Opdrachten	D10. De leerling kan opdrachten onderzoeken en ideeën ontwikkelen voor een beeldende verwerking.	De leerling gaat hierbij in op inhoud, vorm, functie en hun onderling verbanden.
	D11. De leerling kan binnen het gebied van de autonome beeldende kunst en vormgeving ideeën voor een beeldende verwerking uitvoeren naar aanleiding van opdrachten die gericht zijn op waarneming, verbeelding, ervaringen, gedachten.	Accent ligt op de persoonlijke weergave van datgene dat wordt waargenomen of datgene dat wordt voorgesteld.
	<i>D12. De leerling kan binnen het gebied van de toegepaste beeldende kunst en vormgeving ideeën voor een beeldende verwerking uitvoeren naar aanleiding van opdrachten waarin ook eisen ten aanzien van de toepassing zijn opgenomen.*</i>	<i>Accent ligt op de directe toepasbaarheid en doelgroepgerichtheid</i>
D2.2 Middelen	D13. De leerling kan afhankelijk van de opdracht die aspecten van de voorstelling kiezen die een bijdrage leveren aan de zeggingskracht van het eigen beeldend werk, daarbij rekening houdend met beeldconventies en symbolen.	Presenteren door bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> - (presentatie) map - tentoonstelling - (mode) show - videopresentatie
	D14. De leerling kan beeldende aspecten, materialen en technieken op een conventionele en experimentele wijze toepassen.	

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	D2 Beeldende Vorming: Praktijk	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg D2.2 Middelen	D15. De leerling kan doelgericht omgaan met de mogelijkheden van informatietechnologieën.	
D2.3 Werkproces	D16. De leerling kan in een werkproces samenhangende activiteiten uitvoeren: analyseren, verkennen, onderzoeken, experimenteren, kiezen, uitwerken, evalueren.	<i>Verzamelen van gegevens over de opdracht en oplossingen van beeldende kunstenaars en vormgevers*</i> Ontwikkelen van ideeën voor beeldende oplossingen, de beschrijvingen en criteria vastleggen in een procesverslag Maken van een werkplan Evaluatie van beeldend onderzoek, maken en toelichten van keuzes Resultaat van onderzoek uitwerken Verslaggeving van werkproces in procesverslag
	<i>D17. De leerling kan voor (deel) oplossingen ten minste twee alternatieven ontwikkelen, keuzes maken en deze beargumenteren.*</i>	<i>Doen van beeldend onderzoek naar mogelijke oplossingen dmv zelf uitgevoerde experimenten, schetsen, studies, proeven</i>
	D18. De leerling kan de werkzaamheden binnen de gestelde tijd afronden.	
	D19. De leerling kan het werk zo presenteren dat de beschouwer inzicht krijgt in het werkproces.	

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	D3 Beeldende Vorming: Oriëntatie op studie en beroep	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
D3 Oriëntatie op studie en beroep	D20. De leerling heeft informatie verzameld over vervolgopleidingen en beroepen waarin kunst en cultuur een rol spelen.	
	D21. De leerling heeft informatie verzameld over vervolgopleidingen en beroepen waarin de beeldende vormgeving verworven algemene en specifieke kennis en vaardigheden een rol kunnen spelen.	
	D22. De leerling heeft onderzocht in hoeverre hij beschikt over capaciteiten en interesses die wenselijk dan wel noodzakelijk worden geacht voor gewenste vervolgopleidingen.	

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	E1 Muziek: Vaktheorie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
E1.1 Muziek beluisteren: Weten en waarnemen	E1. De leerling kan klinkende eenvoudige ritmes en melodiefragmenten volgen en correct noteren.	Ritme Kennis gekoppeld aan luistervaardigheid: <ul style="list-style-type: none"> - herkennen en benoemen van een triool, syncope - volgen van een genoteerd ritme - noteren van ritmen Kennis: <ul style="list-style-type: none"> - toonduur, notenwaarden (hele tot en met zestiende noot en rust), verlenging van de noot met punt achter de noot, - verbindingsboog, duool, tel-eenheid, ritme ostinato
	E2. De leerling kan muzikale aspecten onderscheiden, herkennen en benoemen naar aanleiding van klinkende voorbeelden.	
E1.1 Muziek beluisteren: analyseren en interpreteren	E3. De leerling kan horizontale en verticale muzikale structuren analyseren naar aanleiding van klinkende voorbeelden, eventueel met steun van een partituur.	
	E4. De leerling kan muzikale processen interpreteren.	
	E5. De leerling kan zijn muzikale beleving in verband brengen met de muzikale aspecten, betekennissen en functies van muziek. Hij kan een eigen mening verwoorden en beargumenteren.	
	E6. De leerling kan bij het analyseren van muziek gebruik maken van informatietechnologie.	

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	E1 Muziek: Vaktheorie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg E.1.1. Muziek beluisteren	Vervolg Eindtermen E1 tot en met E6	<p>Maat <i>Kennis gekoppeld aan luistervaardigheid:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - herkennen van 2-en 3delige maatsoorten, een opmaat, maatwisselingen: 2-3delig* <p>Tempo Kennis gekoppeld aan luistervaardigheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Herkennen van goed te onderscheiden tempi in 3 categorieën: langzaam, rustig en snel - Herkennen en benoemen van tempowijzigingen <p>Kennis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tempo-aanduidingen (largo, adagio, lento, andante, moderato, allegro, vivace, presto) - Tempowijzigingen (accelerando, ritenuto, a tempo)

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	E1 Muziek: Vaktheorie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg E.1.1. Muziek beluisteren	Vervolg Eindtermen E1 tot en met E6	<p>Melodie <i>Kennis gekoppeld aan luistervaardigheid:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - herkennen van een sequens - herkennen van chromatiek - noteren van ontbrekende noten in een melodiefragment in de G-sleutel met max 2 voortekens - volgen van een genoteerde melodie - interpreteren: melodische spanningen en ontspanningen, veranderen en contrasten* <p>Kennis: absolute notennamen, G-sleutel, F-sleutel, alteratie, voorteken, kruis, mol, herstellingsteken, de intervallen (zonder toevoegingen als groot, klein, enz. behalve grote en kleine secunde, grote en kleine terts, reine, kwart, kwint en octaaf)</p>

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	E1 Muziek: Vaktheorie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg E.1.1. Muziek beluisteren	Vervolg Eindtermen E1 tot en met E6	<p>Toonsoort Kennis gekoppeld aan luistervaardigheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - onderscheiden dat een fragment tonaal of atonaal is - herkennen van de grondtoon in een muziekfragment - herkennen van majeur en mineur <p><i>Kennis:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>de majeur en mineur toonladders tot en met 2 voortekens, melodische functies (grondtoon, dominant-toon, leidtoon), modulatie, atonaliteit, chromatische toonladder, enkele andere bekende indelingen van het octaaf*</i> <p>Samenklank Kennis gekoppeld aan luistervaardigheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>onderscheiden van homofonie, heterofonie en polyfonie*</i> - <i>herkennen van grote en kleine secunde, grote en kleine terts, reine kwart, kwint en octaaf, een grote en kleine drieklank, bourdon, orgelpunt, basso ostinato, 2-3stemmigheid*</i>

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	E1 Muziek: Vaktheorie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg E.1.1. Muziek beluisteren	Vervolg Eindtermen E1 tot en met E6	<p>Dynamiek Kennis gekoppeld aan luistervaardigheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dynamische tekens invullen in een luistervoorbeeld, uitgaande van tenminste een gegeven teken - analyseren en interpreteren van dynamische effecten <p>Kennis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - forte, fortissimo, mezzo-forte, piano, pianissimo, mezzo-piano, crescendo, decrescendo, diminuendo, terrassendynamiek, overgangsdynamiek <p>Uitvoeringspraktijk Kennis gekoppeld aan luistervaardigheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - herkennen van legato, staccato, portato, pizzicato, arco, scat vocal, dirty intonation, de toepassing van versieringen, fermate, a capella, arpeggio, vibrato

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	E1 Muziek: Vaktheorie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg E.1.1. Muziek beluisteren	Vervolg Eindtermen E1 tot en met E6	<p>Klankkleur Kennis gekoppeld aan luistervaardigheid: - Herkennen van de instrumentengroepen (cursief gedrukt) en de daarbij vermelde instrumenten</p> <p>Slaginstrumenten Idiofonen: (claves, woodblock), castagnetten, bekkens, triangel, gong, guiro/rasp, cabasa/shaker, (beating, tamboerijn), maracas, (xylofoon, marimba), klokkenspel, vibrafoon Membranofonen: grote trom, kleine trom, pauken, (bongo, conga, djembe), tambú, tambor Drumstel: hi-hat, cymbals, snaredrum, bassdrum, tomtoms</p> <p>Blaasinstrumenten Houtblazers: blokfluit (dwarsfluit, piccolo), panfluit, hobo, fagot, klarinet, saxofoon Koperblazers: trompet, trombone, hoorn, tuba Blaas/toetsinstrumenten: orgel, accordeon, mondharmonica</p>

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	E1 Muziek: Vaktheorie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg E.1.1. Muziek beluisteren	Vervolg Eindtermen E1 tot en met E6	Snaarinstrumenten Getokkeld: harp, akoestische gitaar, klavecimbel, elektrische gitaar, basgitaar, sitar, tambura, koto, cuarta Gestreken: (viool, altviool), cello, contrabas Aangeslagen: piano, cah'i orgel De menselijk stem Sopraan, alt, bas, tenor Koren Gemengd koor, kinderkoor, mannenkoor, vrouwenkoor Orkesten Symfonieorkest, fanfare, harmonie

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	E1 Muziek: Vaktheorie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg E.1.1. Muziek beluisteren	Vervolg Eindtermen E1 tot en met E6	<p>Oude instrumenten Herkennen ervan in termen van instrumentgroep en/of speelwijze. Benoemen van Antilliaanse muziekinstrumenten en linken kunnen leggen naar Westerse en niet-westerse instrumenten.</p> <p>Niet-westerse instrumenten Herkennen en benoemen in termen van de instrumentengroepen en speelwijzen</p> <p>Emancipatie van de klankkleur in de 20^e eeuw</p> <ul style="list-style-type: none"> - Klankkleur als stijlkenmerk - Integreren van instrumenten uit andere culturen, van geluid uit andere bronnen dan muziekinstrumenten - De ontwikkeling van elektronische geluidsbronnen; synthesizer, sampler, keyboard - De toepassing van elektronische versterking, vervorming en effecten

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	E1 Muziek: Vaktheorie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg E.1.1. Muziek beluisteren	Vervolg Eindtermen E1 tot en met E6	Melodische relaties en muzikale structuren <ul style="list-style-type: none"> - Herkennen van motiefverwerking: variatie: (contrast, herhaling) - Analyseren van muzikale zinnen in termen van thema, muzikale zin, voor-, tussen-, en nazin - Herkennen en analyseren van homofone, polyfone - Analyseren van liedvormen in termen van intro, couplet, refrein, tussenspel, bridge, coda - Analyseren van liedvormen mbv een letterschema (evt met accenten) - Herkennen van een rondovorm, variaties op een thema - <i>Herkennen en analyseren van variaties op een basso ostinato, akkoordschema</i> - <i>Analyseren van variaties op een thema in termen van ritmische- melodische en tonale variatie*</i>

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	E1 Muziek: Vaktheorie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg E.1.1. Muziek beluisteren	Vervolg Eindtermen E1 tot en met E6	- <i>Inzicht hebben in de indeling van de hoofdvorm in termen van expositie, doorwerking, reprise, coda *</i>
E1.2 Muziek en cultuur	E7. De leerling kan enige historische ordening brengen in de ontwikkeling van muzikale vormen en genres. Hij beschikt daartoe over de globale kennis van de voornaamste periodes, regio's en stijlen.	Historisch-stilistische vragen binnen de context van de aangeboden muziek kunnen beantwoorden Composities historisch belichten vanuit: <ul style="list-style-type: none"> - functionele aspecten (maatschappelijke, religieuze en sociale betekenis van de compositie) - muzikaal-stilistische ontwikkeling van de componist - sociale status van de musicus

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	E1 Muziek: Vaktheorie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg E1.2 Muziek en cultuur	<p>Vervolg E7. De leerling kan enige historische ordening brengen in de ontwikkeling van muzikale vormen en genres. Hij beschikt daartoe over de globale kennis van de voornaamste periodes, regio's en stijlen.</p>	<p><i>Bepalen van de stijl of de tijdsperiode waarin de compositie is geschreven en/of het geven van argumenten daarvoor</i> <i>Plaatsen van muzikale aspecten in een historisch verband en/of geven van argumenten daarvoor</i> <i>Een verband leggen tussen muziek en verschillende (cultuur) historische perioden, stijlen en genres</i> <i>Een verband leggen tussen een aangeboden geschreven tekst en een compositie*</i> Kennis van muziekgeschiedenis nav een zelf gekozen onderwerp, vastleggen: - een werkstuk of een presentatie - dossier met verslagen van bezochte concerten, beluisterde muziekwerken, bestudeerde literatuur</p>

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	E1 Muziek: Vaktheorie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg E1.2 Muziek en cultuur	<p>E8. De leerling kan de muziek uit zijn musiceerprogramma of luisterlijst plaatsen in de ontwikkelingslijn van de verschillende muzieksoorten en/of in een muzikaal-geografische regio.</p> <p>Hij kan de muziek uit zijn musiceerprogramma aanvullen met verwante luistervoorbeelden.</p> <p>Hij kan verbanden leggen tussen de muziek in verschillende cultuurhistorische perioden.</p> <p>Hij kan muziek plaatsen in een sociaal-maatschappelijke context.</p>	<p>Middeleeuwen: Gregoriaans, ontwikkeling van de meerstemmigheid, organum</p> <p>Renaissance: imitatie, a capella, motet, chanson, madrigaal</p> <p>Barok: melodie (sequens), harmonie (basso continuo als basis van de compositie), structuur (het waarnemen van het gebruik van versieringen, het onderscheiden van de Franse en Italiaanse ouverture), fuga (het herkennen van de expositie van een fuga, aangeven van de inzetten met de termen S-A-T-B), opera/oratorium (onderscheiden van recitatief en aria, overeenkomsten en verschillen tussen cantate, passie, oratorium, opera), sinfonia en ouverture als opening van de suite, opera, oratorium, cantate</p>

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	E1 Muziek: Vaktheorie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg E1.2 Muziek en cultuur	Vervolg E8. De leerling kan de muziek uit zijn musiceerprogramma of luisterlijst plaatsen in de ontwikkelingslijn van de verschillende muzieksoorten en/of in een muzikaal-geografische regio. Hij kan de muziek uit zijn musiceerprogramma aanvullen met verwante luistervoorbeelden. Hij kan verbanden leggen tussen de muziek in verschillende cultuurhistorische perioden. Hij kan muziek plaatsen in een sociaal-maatschappelijke context.	Weense Klassieken Melodie (herkennen van de drieklank als basis van motieven), harmonie, klankkleur (herkennen van kamermuziekensembles 18 ^e eeuw, ontstaan van klassieke symfonieorkest, ontwikkeling van de piano), structuur (herkennen van een cadens in een soloconcert, volgen en toelichten van eenvoudige hoofdvormstructuren, de contrasten, doorwerking, reprise, coda) herkennen van menuet –trio-menuet, herkennen van rondovorm Romantiek: Melodie (genuanceerd gebruik van dynamiek en tempo, toenemende chromatiek), klankkleur (herkennen van kamermuziekensembles 19 ^e eeuw), instrumentale soli vanuit de specifieke sfeer en mogelijkheden van een instrument

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	E1 Muziek: Vaktheorie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg E1.2 Muziek en cultuur	<p>Vervolg E8. De leerling kan de muziek uit zijn musiceerprogramma of luisterlijst plaatsen in de ontwikkelingslijn van de verschillende muzieksoorten en/of in een muzikaal-geografische regio. Hij kan de muziek uit zijn musiceerprogramma aanvullen met verwante luistervoorbeelden. Hij kan verbanden leggen tussen de muziek in verschillende cultuurhistorische perioden. Hij kan muziek plaatsen in een sociaal-maatschappelijke context.</p>	<p>Herkennen van coloratuur, coupletlied, gevarieerd coupletlied, doorgecomponeerd lied Twintigste eeuw: Impressionisme: klankkleur (technieken en speelmannieren: sonore zachte klanken, gestopt koper, arpeggio's, glissando's) Expressionisme: melodie (atonaliteit), klankkleur (herkennen van ensembles uit de uitvoeringspraktijk van het expressionisme) Avant-garde: klankkleur (herkennen van clusters)</p>

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	E1 Muziek: Vaktheorie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg E1.2 Muziek en cultuur	<p>Vervolg E8. De leerling kan de muziek uit zijn musiceerprogramma of luisterlijst plaatsen in de ontwikkelingslijn van de verschillende muzieksoorten en/of in een muzikaal-geografische regio. Hij kan de muziek uit zijn musiceerprogramma aanvullen met verwante luistervoorbeelden. Hij kan verbanden leggen tussen de muziek in verschillende cultuurhistorische perioden. Hij kan muziek plaatsen in een sociaal-maatschappelijke context.</p>	<p>Jazz: melodie (blue notes en dirty intonation, call en response), ritme (syncopie, strak tempo), dynamiek (dynamische versieringen binnen een toon), klankkleur (dynamische toonvorming), uitvoering (improvisatie: collectief en individueel, idioomgebonden melodie), samenklank (akkoordenschema's als basis voor improvisaties, akkoordenschema's zijn afgeleid van blues, populaire songs eigen jazzthema's), structuur (chorus)</p>

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	E1 Muziek: Vaktheorie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg E1.2 Muziek en cultuur	<p>Vervolg E8. De leerling kan de muziek uit zijn musiceerprogramma of luisterlijst plaatsen in de ontwikkelingslijn van de verschillende muzieksoorten en/of in een muzikaal-geografische regio.</p> <p>Hij kan de muziek uit zijn musiceerprogramma aanvullen met verwante luistervoorbeelden.</p> <p>Hij kan verbanden leggen tussen de muziek in verschillende cultuurhistorische perioden.</p> <p>Hij kan muziek plaatsen in een sociaal-maatschappelijke context.</p>	<p>Popmuziek: Rock: instrumentatie (50er jaren tot en met 90er jaren) voortdurend vinden van nieuwe varianten op de ruige agressieve zangstijl, structuur (bluesschema's, standaardschema's van songs bijvoorbeeld AABA)</p> <p>Soul: melodie (improvisatie vaste formules zoals in de gospelmuziek), harmonie (eenvoudige akkoorden evt uitgebreider akkoorden bij typische studioproducten), klankkleur (ritmische speeltechnieken op elektrische gitaar en basgitaar, vocale expressie gebaseerd op emotie en techniek, ontwikkeling van de instrumentele begeleiding van de band, Big Band en orkest t/m de volledig in de studio geproduceerde elektronische begeleiding)</p>

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	E1 Muziek: Vaktheorie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg E1.2 Muziek en cultuur	<p>Vervolg E8. De leerling kan de muziek uit zijn musiceerprogramma of luisterlijst plaatsen in de ontwikkelingslijn van de verschillende muzieksoorten en/of in een muzikaal-geografische regio. Hij kan de muziek uit zijn musiceerprogramma aanvullen met verwante luistervoorbeelden. Hij kan verbanden leggen tussen de muziek in verschillende cultuurhistorische perioden. Hij kan muziek plaatsen in een sociaal-maatschappelijke context.</p>	<p><i>Popmuziek in samenhang met andere muziekstijlen: pop en avant-garde, Free Jazz, elektronische experimenten, moderne populaire muziek in de 3^e wereld*</i> Niet-westerse muziek: Noord- midden en Zuid-Amerika en het Caribische gebied Drie culturele lagen (Indiaans, Europees, Afrikaans), Structuur (vele mengvormen, Indiaanse muziek uit de Andes, tango, salsa, samba, Braziliaanse popmuziek (BPM), vermenging van westerse popmuziek met Braziliaanse tradities</p>

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	E2 Muziek: Praktijk	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
E2.1 Zingen en spelen	E9. De leerling kan individueel en in samenwerking met anderen een representatief repertoire uitvoeren van een- en meerstemmige muziek.	Repertoire: Vocale/instrumentele muziek en is gevarieerd naar opbouw, genres, stijlen, functies, culturele en historische achtergrond Een zo breed en gevarieerd mogelijk repertoire <i>Allerlei (veel voorkomende) ritmische figuren, tempi en tempowisselingen, maatsoorten, opmaat, maatwisselingen</i> <i>Majeur, mineur en chromatiek*</i> <i>Correct uitvoeren van de dynamische aanwijzingen en toepassen van juiste articulatie, frasering en toonvorming*</i>
	E10. De leerling kan eventueel na een korte voorbereiding, een voor hem nieuw muziekstuk uitvoeren.	

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	E2 Muziek: Praktijk	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
E2.2 Improviseren en componeren	E11. De leerling kan muziek improviseren en componeren vanuit een (gegeven) probleemstelling met weloverwogen gebruik van muzikale materialen en middelen.	Ritmes binnen diverse maatsoorten improviseren/componeren Een gegeven ritme volgen <i>Een eenvoudige melodie improviseren/componeren naar keuze in majeur en mineur, op een bluesladder of pentatonische reeks*</i> Scatten op een pop/jazz ballad Een improvisatie uitvoeren naar aanleiding van een verhaal, gedicht of buitenmuzikaal gegeven Een melodie improviseren/componeren op een gegeven/gekozen tekst Een melodie improviseren/componeren op een bluesschema of een ander akkoordschema
	E12. De leerling kan bij het componeren gebruik maken van een sequencerprogramma op de computer	<i>Een muzikaal halfproduct afwerken; ingespeelde melodieën instrumenteren, ingespeelde motieven tot een muzikale vorm arrangeren, bij een ingespeelde begeleiding melodieën schrijven of andersom*</i>

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	E3 Muziek: Oriëntatie op studie en beroep	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
E3 Oriëntatie op studie en beroep	E13. De leerling heeft informatie verzameld over vervolgopleidingen en beroepen waarin kunst en cultuur een rol spelen.	
	E14. De leerling heeft informatie verzameld over vervolgopleidingen en beroepen waarin de bij muziek verworven algemene en specifieke kennis en vaardigheden een rol kunnen spelen.	
	E15. De leerling heeft onderzocht in hoeverre hij beschikt over capaciteiten en interesses die wenselijk dan wel noodzakelijk worden geacht voor gewenste vervolgopleidingen.	

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	F1 Drama: Vaktheorie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
F1.1 Drama en maatschappij	F1. De leerling kan samenhangen aangeven tussen de volgende drie gegevens: <ul style="list-style-type: none"> - verschillende functie van toneel - vorm en inhoud van toneel - een gegeven cultureel-maatschappelijke context 	
	F2. De leerling kan de kenmerken benoemen van enige theatrale uitingsvormen en orale tradities uit niet-westerse culturen.	Oorsprong van dramatisch spel Verbondenheid van dramatisch spel met mythen, rituelen en/of vieringen in verschillende culturen, aan verschillende vormen van danstheater, theaterdans, interdisciplinaire theater, community theatre en story telling
	F3. De leerling kan enige aspecten benoemen die gebruikt worden bij het vormgeven van film op televisie.	Fictie Encenering Verhaalopbouw Rolverdeling

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	F1 Drama: Vaktheorie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
F1.2 Betekenis	F4. De leerling kan verschillende theatrale conventies (iconografie) en de betekenissen die ze kunnen oproepen aangeven en in voorstellingen en tv-drama aanwijzen.	Theatrale conventies: Stemmingsinleiding Openingsbeeld Eindbeeld Genre (speel) stijl Monoloog Dialog Spanningsopbouw Rolopbouw Mise-en-scène Decor Belichting
F1.3 Beschouwen: Toneelkritiek	F5. De leerling kan een toneelvoorstelling analyseren. Hij heeft daartoe een toneelvoorstelling bezocht in een voor toneel ingerichte ruimte.	Analyse gebeurt via vastgestelde criteria
	F6. De leerling kan bij een presentatie van anderen aangeven met welke theatrale middelen de inhoud vormgegeven is en kan een eigen mening geven over de effectiviteit van enkele van deze middelen.	

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	F1 Drama: Vaktheorie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
F2.1 Spelen: improviseren	F7. De leerling kan tijdens zijn spel met anderen alle genoemde spelgegevens met elkaar combineren en consequent toepassen.	Spelgegevens: rol, actie, motief, ruimte/plaats, tijd, verhaal
	F8. De leerling kan tijdens zijn spel met anderen impulsen accepteren, deze combineren met de reeds aanwezige spelgegevens en integreren in het totaal van zijn spel.	Impulsen kunnen onder meer zijn: tegenspel met anderen, reacties van het publiek, rekwisieten Leerling moet ook zelf impulsen kunnen aangeven
F2.1 Spelen: Stemgebruik	F9. De leerling kan een tekst (proza en poëzie) met gebruikmaking van voordrachtstechnieken vormgeven.	Voordrachtstechnieken: Tempo, pauzering, intonatie, ritme, intensiteit (volume), klankkleur
	F10. De leerling kan met de stem in zijn spel gebruik maken van timing.	

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	F2 Drama: Praktijk	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
F2.1 Spelen: Fysiek spelen	F11. De leerling kan een wisseling van personage aangeven door verandering van bewegingspatroon.	
	F12. De leerling kan in zijn spel door gebaren, handelingen en bewegingen gebruik maken van timing.	
	F13. De leerling kan in zijn fysiek spel door middel van actie en reactie de interactie tussen zijn personage en de andere personages intensiveren.	Spel waarbij het lijf als geheel of onderdelen daarvan worden ingezet (met uitzondering van de stem) Aspecten als houding, beweging, gebaar en mimiek
F2.1. Spelen: Onderzoeken	F14. De leerling kan in spel een sociaal of maatschappelijk vraagstuk analyseren en onderzoeken.	
F2.2 Vormgeven: Een rol opbouwen	F15. De leerling kan in een rolfiguur verschillende kenmerken aanbrengen en in spel vormgeven.	Kenmerken voor rolfiguur: leeftijd, geslacht, karakter, sociale status, relatie tot andere personages. Kernmerken worden vormgegeven door: Houding, bewegingspatroon, stemgebruik, taalgebruik, emoties, handelingspatroon
	F16. De leerling kan bij het opbouwen van een rol, op basis van het handelingsverloop het personage een dramatische ontwikkeling door laten maken.	

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	F2 Drama: Praktijk	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
F2.2 Vormgeven: Scènes maken	F17. De leerling kan bij het uitwerken en vormgeven van een scène rekening houden met de intentie die hij met de scène heeft ten opzichte van het publiek.	Intenties zijn onder andere: laten meeleven, laten nadenken, vermaken, boeien, informeren, ontroeren
F2.2 Vormgeven: Ensceneren	F18. De leerling kan een encenering ontwerpen, waarbij hij minstens rekening houdt met twee van de volgende aspecten.	Kijkrichting Afstand en positie ten opzichte van medespelers en publiek Ruimteverdeling van het speelvlak Looplijnen Hoogte Diepte
F2.2 Vormgeven: vormgeven met materiele middelen	F19. De leerling kan bij het vormgeven van een scène minstens twee vormgevingsmiddelen functioneel toepassen.	Vormgevingsmiddelen: Decor Rekwisieten Licht Geluid Grime Kostuums

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	F2 Drama: Praktijk	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
F2.3 Presenteren: Optreden	F20. De leerling kan zijn vaardigheden opgedaan bij spelen en vormgeven functioneel toepassen in een optreden voor een publiek, zowel solo als samen met anderen.	Solo: Een monoloog vanuit een of meerdere rollen, vertellen van een verhaal als verteller of het voordragen van poëzie Optreden samen met anderen: Het uitspelen van een of meerdere scènes op basis van een vaste toneeltekst, een andere tekst (bv, een verhaal) en/of op basis van improvisaties
F2.3 Presenteren: Informeren	F21. De leerling kan het publiek bij een voorstelling van de nodige informatie voorzien, zoals de beschrijving van de inhoud, de opvatting van de regisseur.	

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	F3 Drama: Oriëntatie op studie en beroep	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
F3 Oriëntatie op studie en beroep	F22. De leerling heeft informatie verzameld over vervolgopleidingen en beroepen waarin kunst en cultuur een rol spelen.	
	F23. De leerling heeft informatie verzameld over vervolgopleidingen en beroepen waarin de bij drama verworven algemene en specifieke kennis en vaardigheden een rol kunnen spelen.	
	F24. De leerling heeft onderzocht in hoeverre hij beschikt over capaciteiten en interesses die wenselijk dan wel noodzakelijk worden geacht voor gewenste vervolgopleidingen.	

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	G1 Dans: Vaktheorie	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
G1.1 Dans en maatschappij	G1. De leerling kan zelfstandig onderzoek verrichten naar een onderwerp dat direct of indirect verband houdt met dans.	Aan de hand van literatuur, voorstellingen, video's, interviews, enquêtes
G1.2 Historische ontwikkeling	G2. De leerling kan de verschillende stromingen en genres binnen de westerse theaterdans en Caribische dans in grote lijnen benoemen, verklaren en in een historisch -artistieke context plaatsen.	
	G3. De leerling kan de wederzijdse invloed van de etnische en West-Europese (theater) dans omschrijven.	Invloed van Afrikaanse dans op de westerse dans (ontstaan van jazzdans en tapdans) Caribische beïnvloeding op Jazzdans Wederzijdse beïnvloeding (zigeuners, joden, noord-afrikanen, Indiërs)
G1.3 Analyseren	G4. De leerling kan de choreografie van medekandidaten en derden (danscompagnies) informatief beschrijven en interpreteren, waarbij hij kan aangeven op welke wijze aan de inhoud vormgegeven is.	Inzicht in de structuur van getoonde dansstuk (opbouw, gehanteerde danstechniek/stijl) Indruk die de vertolking heeft achtergelaten kunnen verwoorden.

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	G2 Dans: Praktijk	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
G2.1 Dansen: Dansvaardigheid	G5. De leerling kan in dans optimaal gebruik maken van de eigen fysieke en creatieve mogelijkheden, zodanig dat binnen de basisvaardigheden de betekenis van dans tot zijn recht komt.	Fysieke mogelijkheden: Gekoppeld aan subelementen van danselementen: Ruimte, tijd, lichaam, kracht Voortbewegende acties Bewegende acties
	G6. De leerling kan de basisaspecten van dans, te weten: tijd, kracht en ruimte, toepassen.	Tijd: tijdsduur (lang, kort), tempo, tempowisselingen, stops, ritme (gelijk en ongelijk), cadans, herhaling, frasering Kracht: spanning versus ontspanning, spanningsdosering, aard van de spanning, spiertonus, zacht, glijdend, gevoerd, fel Ruimte: richtingen (voor, zij, achter, diagonaal), lagen (laag, midden, hoog), patronen (rechthoekig, cirkel, rij, slinger, spiraal), vormen in de ruimte en lichaamsvormen (rond, hoekig, parallel, tegengesteld)

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	G2 Dans: Praktijk	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg G2.1 Dansen: Dansvaardigheid	G7. De leerling kan een aantal danstermen en begrippen van de dans toepassen.	Wat is het? Hoe is het ontstaan? Eigenschappen. Klassiek ballet, moderne dans, jazzdans, tapdans, dansexpressie en folkloredans met eigen terminologie Noem de namen van de passen, sprongen, draaien, richtingen, bewegingsdynamieken, lichaamshoudingen en posities, stijlkenmerken

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	G2 Dans: Praktijk	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
Vervolg G2.1 Dansen: Dansvaardigheid	G8. De leerling kan enige muzikale, beeldende en dramatische elementen in dans hanteren.	Muzikaal aspect: 2/4, 3/4, 4/4 en 6/8 maatsoorten, regelmatige en onregelmatige, enkelvoudige en samengestelde maatsoorten, dynamiek, melodie, ritme, structuur en frasering, diverse muziekstijlen, sfeer van de muziek Beeldend aspect: schilderijen, tekeningen, beeldhouwwerk, foto's, film, video, objecten, materialen, vormen en lijnen Dramatisch aspect: verbale en non-verbale taal en inhoud betreffende (vooral) menselijke relatievormen (uitspraken, tv- en krantennieuws, actualiteiten gedichten, verhalen)
G2.1 Dansen: expressie	G9. De leerling kan in dans, zowel een persoonlijke nuancering en gevarieerdheid demonstreren alsook daarin gevoelens, ervaringen en ideeën vertalen en vertolken.	Het kunnen presenteren van bestaande of aangereikte dans Een eigen, persoonlijk, fundamenteel uitgangspunt voor het zelf creëren van dans
G2.1 Dansen: Samenwerking	G10. De leerling kan alleen of samen met anderen dansopdrachten uitvoeren.	

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	G2 Dans: Praktijk	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
G2.2 Vormgeven: improvisatie	G11. De leerling kan alleen, in paren of in groepjes improviseren vanuit verschillende opdrachten.	Vormgeven aan een abstract of concreet thema, een verhalend gegeven Vanuit een puur dansant, dramatisch, muzikaal of beeldend uitgangspunt
G2.2 Vormgeven: compositie	G12. De leerling kan improvisaties structureren tot een afgerond stuk dat herhaald kan worden met weloverwogen gebruik van dansante aspecten zoals variatie in tijd, kracht en ruimte en vormgevingsaspecten.	Afgerond stuk bestaat uit begin, uitwerking/ontwikkeling en afwerking (slot)
G2.2 Vormgeven: vormgevingsmiddelen	G13. De leerling kan bij het vormgeven van een dansstuk ten minste twee vormgevingsmiddelen functioneel toepassen naar eigen inzicht of aan de hand van een gegeven opdracht.	Vormgevingsmiddelen: decor, licht, kostuum, muziek/geluid, grime e.d. Gebruik van audiovisuele apparatuur
G2.3 Presenteren	G14. De leerling kan zijn vaardigheden opgedaan bij dansen en vormgeven functioneel toepassen in een presentatie voor een publiek, zowel solo als samen met anderen.	Eenvoudige presentatie die uitgaat van de tot dan toe opgedane danservaring van de leerling

Vak:	CKV- profiel	
Leerweg:	Havo/vwo	
Domein:	G3 Dans: Oriëntatie op studie en beroep	
Subdomein:	Eindtermen Ciclo Avansa:	Leerinhouden:
G3 Oriëntatie op studie en beroep	G15. De leerling heeft informatie verzameld over vervolgopleidingen en beroepen waarin kunst en cultuur een rol spelen.	
	G16. De leerling heeft informatie verzameld over vervolgopleidingen en beroepen waarin de bij dans verworven algemene en specifieke kennis en vaardigheden een rol kunnen spelen.	
	G17. De leerling heeft onderzocht in hoeverre hij beschikt over capaciteiten en interesses die wenselijk dan wel noodzakelijk worden geacht voor gewenste vervolgopleidingen.	